

“ग्रामीण यात्रास्थळ/तीर्थक्षेत्र विकास योजना” या सध्याच्या कार्यक्रमास अनुक्रमे “पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण यात्रास्थळ योजना (ब-वर्ग)” व “पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण तीर्थक्षेत्र विकास योजना” या नावाने लागू करुन, अनुदानात वाढ करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास विभाग**

शासन निर्णय क्र: तीर्थवि-२०२३/प्र.क्र.३६८/ योजना-६,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ००९,
दिनांक: २८ डिसेंबर, २०२३

वाचा :-

१. शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र.: व्हीपीएम १०९६/२२०/२२, दि. २८ ऑक्टोबर १९९७
२. शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, क्र.: तीर्थवि-२०११/प्र.क्र.५६७/योजना-७, दि. १२ ऑक्टोबर, २०११.
३. शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक : तीर्थवि-२०११/प्र.क्र.६५१/योजना-७, १६ नोव्हेंबर, २०१२.
४. शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक: तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का-१४४४, दि. ४ जून, २०१५.
५. शासन निर्णय, नियोजन विभाग, क्र. तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का-१४४४, दि. १९ जुलै, २०१५.
६. शासन परिपत्रक, ग्राम विकास विभाग, क्र. तीर्थवि- २०१५/ प्र.क्र.१६५/ योजना-६, दि. १९.११. २०१५.
७. शासन निर्णय, ग्राम विकास विभाग, क्र. तीर्थवि- २०२१/प्र.क्र.३६८/ योजना-६, दि. २३.२.२०२२.

प्रस्तावना :- राज्यातील विविध तीर्थक्षेत्राचा / यात्रास्थळांचा विकास करुन त्या ठिकाणी भाविकांना आवश्यक पायाभूत सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात या हेतूने ग्रामीण तीर्थक्षेत्र विकास योजना राबविण्यात येत आहे. सध्या वाचा मधील संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयानुसार आवश्यक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी निधी उपलब्ध करुन देण्यात येतो. ग्रामीण भागातील तीर्थक्षेत्राच्या विकासाकरीता अनुदानात वाढ करण्याचे तसेच, “ग्रामीण भागातील यात्रास्थळांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम” व “ग्रामीण भागातील तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम ऐवजी अनुक्रमे “पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण यात्रास्थळ योजना (ब-वर्ग)” व “पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण तीर्थक्षेत्र विकास योजना” असे नामकरण करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

ग्रामीण भागातील तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी असलेल्या " ग्रामीण भागातील यात्रास्थळांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम (२५१५ २५६६)" ही योजना यापुढे " पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण यात्रास्थळ योजना (ब वर्ग) " या नावाने राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे व याकरिता असलेली लेखाशीर्ष (२५१५ २५६६) अंतर्गत असलेली सध्याची रु.२.०० कोटी कमाल मर्यादा रु.५.०० कोटी इतकी सुधारित करण्यात येत आहे.

२. तसेच, "ग्रामीण भागातील तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम (लेखाशीर्ष २५१५ २५२१)" ही योजना यापुढे "पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर ग्रामीण तीर्थक्षेत्र विकास योजना" या नावाने राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे व याकरिता लेखाशीर्ष (२५१५ २५२१) या योजनेची सध्याच्या रु.२.०० कोटी किमान मर्यादेत वाढ करून रु.५.०० कोटी इतकी करण्यात येत आहे. यामुळे या योजनेची सुधारित मर्यादा रु.५.०० कोटी ते रु.२५.०० कोटी अशी राहिल.

३. सदरच्या शासन निर्णयातील सुधारित अनुदान वाढ, दि. १६ नोव्हेंबर, २०१२ पूर्वी वाचा क्र. १ येथील शासन निर्णयानुसार रु. १.०० कोटी पर्यंत व त्यानंतर वाचा क्र. ३ येथील शासन निर्णयानुसार रु. २.०० कोटी या कमाल मर्यादेत "ग्रामीण भागातील यात्रास्थळ/तीर्थक्षेत्र विकासासाठी विशेष कार्यक्रम" योजनेतर्गत अनुदान मंजूर केलेल्या सर्व यात्रास्थळ/तीर्थक्षेत्रांना लागू होईल.

३. योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना शासन मान्यतेने निर्गमित करण्यात येतील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <http://maharashtra.gov.in> संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२३१२२८१७२७१५८२२० असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(का.गो.वळवी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री तथा गृह मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव

- ४) मा. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ६) मा. मंत्री, ग्रामविकास, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव
- ७) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सर्व विभाग), मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर
- ९) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय.
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय.
- १२) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- १३) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- १४) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय यांना प्रसिध्दिसाठी अग्रेषित
- १५) सर्व कार्यासने, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-१
- १६) निवड नस्ती, योजना-११, ग्रा.वि.वि., मंत्रालय, मुंबई-१